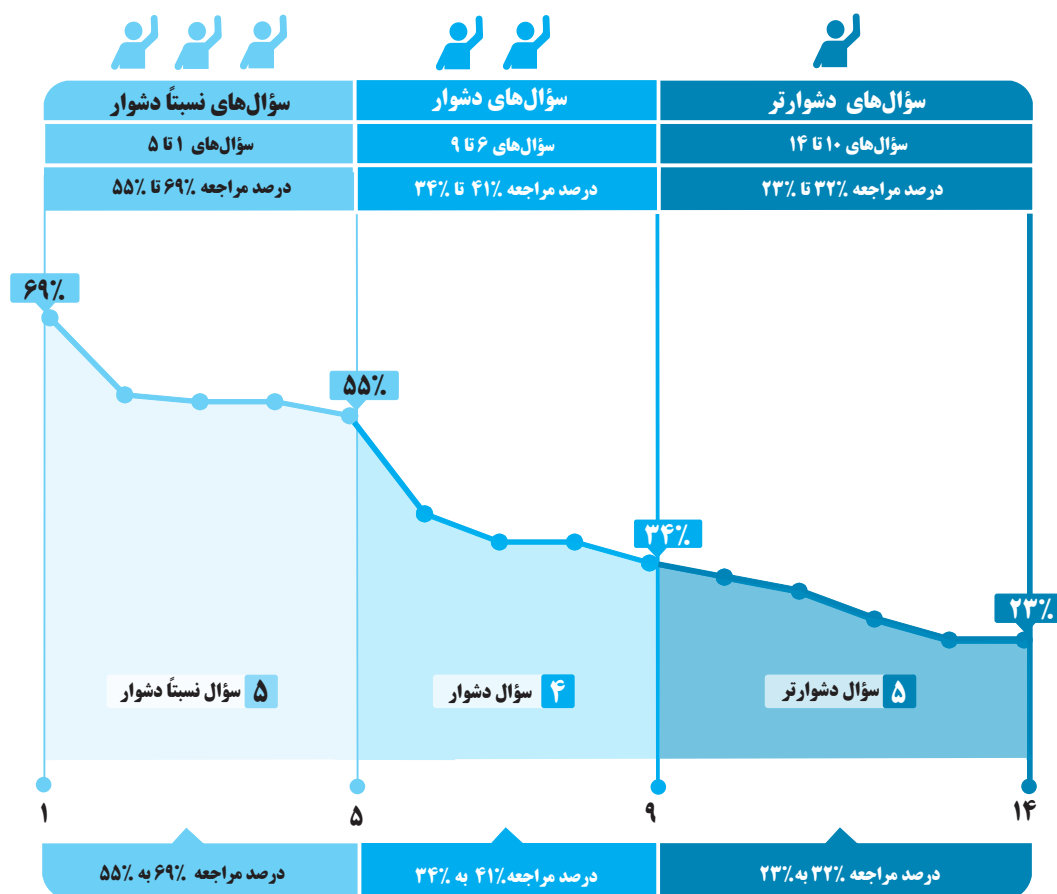

**تاریخ پایہ
دھم انسانی**

برای هر مبحث کتاب، جدول و نمودار سطح بندی سؤال‌ها مانند نمودار پایین تهیه شده، در این جدول تعداد و شماره سؤال‌های هر سطح، (نسبتاً دشوار، دشوار، دشوارتر)، درصد‌های مراجعه ابتدایی و انتهایی هر سطح مشخص و نمودار براساس درصد مراجعه به سؤال و شماره سؤال‌ها تنظیم شده است. بدیهی است که این نمودار باید شیب منطقی داشته و هرچه رو به پایان می‌رویم درصد مراجعه، کمتر و سؤال‌ها دشوارتر شود.

معرفی نشانه‌ها

در مقابل هر سؤال سه نشانه‌ی زیر را مشاهده می‌کنید:

۳ تاریخ برگزاری آزمون

۲ درصد دانش‌آموزانی که

پاسخ صحیح داده‌اند.

۱ درصد مراجعه‌کنندگان

به هر سؤال

سؤال‌های نسبتاً دشوار

۱- در کدام مرحله باستان‌شناسی، باستان‌شناسان به دانش، تجربه و دقت فراوان نیازمند هستند؟

- (۱) تعیین سن آثار باستانی
- (۲) حفاری آثار باستانی
- (۳) گردآوری و نگهداری آثار باستانی
- (۴) استخراج و تنظیم اطلاعات

۲- چرا مرحله حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان است و در کدام یک از مراحل باستان‌شناسان می‌کوشند سیر پیشرفت‌های فنی، هنری و فرهنگی مردمان گذشته را درک کنند؟

- (۱) زیرا کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد می‌کند. - استخراج و تنظیم اطلاعات
- (۲) زیرا کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد می‌کند. - شناسایی و کشف
- (۳) زیرا نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است. - استخراج و تنظیم اطلاعات
- (۴) زیرا نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است. - شناسایی و کشف

۳- در کدام گاه‌شماری، ماه‌ها و روزهای هر ماه با اسامی ایزدان و فرشتگان نام‌گذاری شده است؟

- (۱) اوستایی
- (۲) یزدگردی
- (۳) جلالی
- (۴) دوازده حیوانی

۴- کدام مورد از فواید و کارکردهای مطالعه تاریخ نیست؟

- (۱) منبع شناخت و تفکر
- (۲) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده
- (۳) تحلیل و تفسیر اطلاعات سایر علوم
- (۴) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

۵- توجه به وجود منابع و اطلاعات کافی مربوط به کدام یک از مراحل پژوهش در تاریخ است و مانع به انحراف کشیده شدن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش چیست؟

- (۱) انتخاب موضوع - پرسش‌های تحقیق
- (۲) انتخاب موضوع - موضوع پژوهش
- (۳) شناسایی منابع - موضوع پژوهش
- (۴) شناسایی منابع - پرسش‌های تحقیق

سؤال‌های دشوار

۶- کدام آثار باستانی به‌صورت اتفاقی کشف شده‌اند؟

- (۱) تمدن عظیم جیرفت - سنگ‌نوشته روزتا
- (۲) مردان نمکی زنجان - بیستون
- (۳) سنگ‌نوشته پالمو - آرامگاه شی‌هوانگ‌تی
- (۴) تخت جمشید - بیستون

۷- به ترتیب، در گاه‌شماری اوستایی ساسانی همانند گاه‌شماری ... پنج روز اضافی را به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند و گاه‌شماری هجری خورشیدی براساس گاه‌شماری ... تنظیم شده است.

- (۱) بابلی - هجری قمری
- (۲) مصری - جلالی
- (۳) بابلی - جلالی
- (۴) مصری - هجری قمری

۸- در گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی برای رفع اختلاف سال قمری و سال خورشیدی چه اقدامی انجام می‌دادند؟

- (۱) هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند.
- (۲) پنج روز اضافی را به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌کردند.
- (۳) هر سه سال، یک ماه به سال اضافه می‌کردند.
- (۴) هر چهار سال، یک روز به سال می‌افزودند.

۹- اساس شیوه نوین تاریخ‌نگاری که به دنبال تحولات علمی و فکری در دوره رنسانس در اروپا به وقوع پیوست، بر چه پایه‌ای بود؟

- (۱) بررسی علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی
- (۲) بررسی همه ابعاد فرهنگی، اقتصادی و هنری جوامع گذشته
- (۳) توجه به روابط علت و معلولی پدیده‌های تاریخی
- (۴) سنجش دقیق منابع و استناد به اسناد و مدارک معتبر

سؤال‌های دشوارتر

۱۰- موضوع علم جغرافیای تاریخی، ... است.

- (۱) تأثیر مکان در آب و هوا، اقلیم و نحوه ارتباطات مردم
- (۲) بررسی مناطق مختلف در بستر زمان و تأثیر آن بر رویدادهای تاریخی
- (۳) تحقیق درباره تأثیر زمان بر جغرافیای هر سرزمین
- (۴) بررسی رابطه جغرافیا و تاریخ‌شناسی در بستر مکان

۱۱- در ارتباط با مراحل پژوهش در تاریخ، کدام یک از گزینه‌ها با مفهوم روبه‌روی آن هم‌خوانی ندارد؟

- (۱) مورخان برای انجام این کار، نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند. ← تحلیل و تفسیر اطلاعات
- (۲) پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج می‌کند. ← شناسایی منابع
- (۳) مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود. ← تدوین پرسش‌های تحقیق
- (۴) مسئله تازه‌ای را مورد بررسی قرار می‌دهد و نظر جدیدی را ارائه می‌دهد. ← انتخاب موضوع

۱۲- تصویر روبه‌رو ظرفی از جنس ... است که در سال ... میلادی در ... کشف شده است.

- (۱) طلا و نقره - ۱۸۹۹ - بابل
- (۲) طلا و نقره - ۱۸۹۷ - ایران
- (۳) برنز - ۱۸۹۷ - مصر
- (۴) برنز - ۱۸۹۹ - آسیای صغیر

۱۳- کدام یک از گزاره‌های زیر در ارتباط با «تاریخچه گاه‌شماری در جهان» صحیح است؟

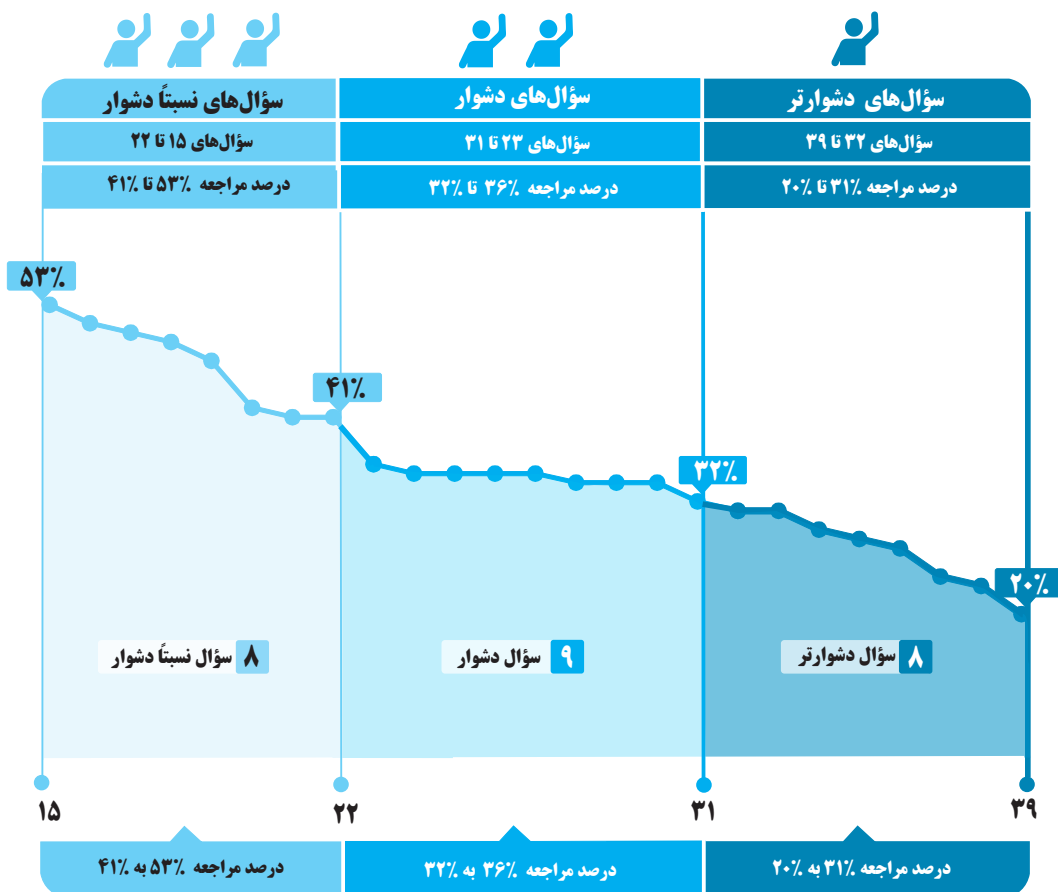
- (۱) در گاه‌شماری خورشیدی - قمری هر دو سال، یک ماه به سال می‌افزودند.
- (۲) در گاه‌شماری مصری، سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و چهار روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌گردید.
- (۳) در گاه‌شماری رومی برای محاسبه یک چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال یک روز به سال می‌افزودند.
- (۴) ژولیوس سزار دستور داد گاه‌شماری رومی بر اساس گاه‌شماری مصری اصلاح شود.

۱۴- درباره ارتباط باستان‌شناسی و تاریخ کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اطلاعاتی که تاکنون درباره جوامع دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسی است.
- (۲) نتایج کاوش‌های باستان‌شناسی، از منابع تحقیقات مورخان به‌شمار می‌رود.
- (۳) مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پس از تاریخ عمدتاً متکی بر کاوش‌های باستان‌شناسی است.
- (۴) باستان‌شناسان از نوشته‌های مورخان برای شناسایی، کشف و مطالعه آثار باستانی بهره می‌برند.

برای هر مبحث کتاب، جدول و نمودار سطح بندی سؤال‌ها مانند نمودار پایین تهیه شده، در این جدول تعداد و شماره سؤال‌های هر سطح، (نسبتاً دشوار، دشوار، دشوارتر)، درصد‌های مراجعه ابتدایی و انتهایی هر سطح مشخص و نمودار براساس درصد مراجعه به سؤال و شماره سؤال‌ها تنظیم شده است. بدیهی است که این نمودار باید شیب منطقی داشته و هرچه رو به پایان می‌رویم درصد مراجعه، کمتر و سؤال‌ها دشوارتر شود.

معرفی نشانه‌ها

در مقابل هر سؤال سه نشانه‌ی زیر را مشاهده می‌کنید:

۳ تاریخ برگزاری آزمون

۲ درصد دانش‌آموزانی که

پاسخ صحیح داده‌اند.

۱ درصد مراجعه‌کنندگان

به هر سؤال

سؤال‌های نسبتاً دشوار

۱۵- کدام یک از وقایع زیر، در دوران پیش از تاریخ بوده است و تأثیر بسزایی بر زندگی انسان و ارتباط او با محیط گذاشته است؟

- ۱) افروختن و به‌کارگیری آتش
- ۲) ابداع چرخ سفالگری
- ۳) ساخت ابزارهای سنگی تیغه‌دار
- ۴) ابداع خط و نگارش

۱۶- جغرافیای تمدن بین‌النهرین شامل چه سرزمین‌هایی می‌شود و مشهورترین فرمانروای اموری چه نام داشت؟

- ۱) سرزمین‌های میان دوردود دجله و فرات در کشور کنونی عراق - سارگن
- ۲) تمامی سرزمین‌های پست غرب فلات ایران - سارگن
- ۳) سرزمین‌های میان دوردود دجله و فرات در کشور کنونی عراق - حمورابی
- ۴) تمامی سرزمین‌های پست غرب فلات ایران - حمورابی

۱۷- کدام یک از حقایق مطرح‌شده توسط بودا نمی‌باشد؟

- ۱) سرچشمه درد، تاریکی است.
- ۲) تنها با رسیدن به «نیروانا» می‌توان بر آرزو و خواستن غلبه کرد.
- ۳) از هشت راه مقدس می‌توان به نیروانا رسید.
- ۴) زندگی سراسر درد و رنج بی‌پایان است.

۱۸- کدام مورد از چهار حقیقت عالی که بودا مطرح کرد، نمی‌باشد؟

- ۱) زندگی سراسر رنج و درد بی‌پایان است.
- ۲) سرچشمه درد، آرزو و خواستن است.
- ۳) راه غلبه بر آرزو، رسیدن به «نیروانا» است.
- ۴) راه رسیدن به «نیروانا» طلب روشنایی از درخت مقدس است.

۱۹- به‌ترتیب، کدام پدیده تأثیر بسزایی بر زندگی انسان و ارتباط او با محیط گذاشت و چه کسانی از نخستین گردآورندگان خوراک بودند؟

- ۱) پیدایش کشاورزی و جمع‌آوری غذا - ساکنان مناطق کوهپایه‌ای البرز
- ۲) افروختن آتش و به کار گرفتن آن - ساکنان مناطق کوهپایه‌ای زاگرس
- ۳) افروختن آتش و به کار گرفتن آن - ساکنان مناطق کوهپایه‌ای البرز
- ۴) پیدایش کشاورزی و جمع‌آوری غذا - ساکنان مناطق کوهپایه‌ای زاگرس

۲۰- شرط استخدام شهروندان رومی در مقام و منصب‌های دولتی چه بود؟

- ۱) رسیدن به سن بلوغ
- ۲) شرکت در ده نبرد
- ۳) همکاری گسترده با مجلس سنا
- ۴) اصیل بودن

۲۱- کدام گزینه، از مهم‌ترین پیامدهای کشاورزی در زندگی نخستین جوامع انسانی نمی‌باشد؟

- ۱) شکل‌گیری نخستین روستاها به‌عنوان سکونتگاه‌های دائمی
- ۲) روی آوردن عده‌ای از افراد به فعالیت‌های غیر از کشاورزی
- ۳) ابداع آتش و به کار گرفتن آن در تولید غذا و سایر فعالیت‌ها
- ۴) فراهم کردن زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف با یکدیگر

۲۲- کاوش‌های باستان‌شناسی در کدام منطقه نشان می‌دهد ساکنان مناطق کوهپایه‌ای زاگرس در غرب ایران، جزء نخستین گردآورندگان خوراک بودند

- ۱) که به کشت گندم و جو روی آوردند؟
- ۲) تپه سیلک در کاشان
- ۳) چغامیش در خوزستان
- ۴) تپه چغاگلان در شهرستان مهران
- ۵) تل ابلیس در استان کرمان

سؤال‌های دشوار

۲۳- زادگاه دموکراسی کدام دولت - شهر یونان است و در جنگ بین اسپارته‌ها و آتنی‌ها، حکومت هخامنشی از کدام دولت - شهر حمایت می‌کرد؟

- (۱) اسپارته - اسپارته
(۲) آتن - آتن
(۳) آتن - اسپارته
(۴) اسپارته - آتن

۲۴- کدام یک از عبارات زیر با توجه به دوره امپراتوری قدیم مصر، صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) در مصر باستان، «کارگزار کل کشور» مسئولیت اداره امور اداری، مالی و قضایی را بر عهده داشت.
(۲) فرعون مصر باستان، اعتبار زیادی در میان مردم داشتند و آنچه انجام می‌دادند، اراده خدایان شمرده می‌شد.
(۳) در مصر باستان، پسر یا هر کدام از اعضای خانواده فرعون، حتی همسر او می‌توانست جانشین او شود.
(۴) اساس زندگی در مصر باستان، ماهیگیری بود که بر اثر طغیان‌های رود نیل رونق می‌گرفت.

۲۵- اساس تعالیم کنفوسیوس ... بود و به دستور ... آثار این اندیشمند سوزانده شد.

- (۱) اصول اداره جامعه - ژنگ
(۲) رفتار اخلاقی مردم و ترویج آن توسط حاکمان - هان
(۳) اصول اداره جامعه - هان
(۴) رفتار اخلاقی مردم و ترویج آن توسط حاکمان - ژنگ

۲۶- با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام ... سر به شورش برداشت و سلسله ... را بنیان گذاشت.

- (۱) آشوکا - گوپتا
(۲) چندرا گوپتا - گوپتا
(۳) چندرا گوپتا - موریان
(۴) آشوکا - موریان

۲۷- به ترتیب، گشایش جاده ابریشم و تکمیل دیوار چین در زمان کدام سلسله‌های چینی صورت گرفت؟

- (۱) هان - هان
(۲) چه این - هان
(۳) چه این - چه این
(۴) هان - چه این

۲۸- شرط انتصاب شهروندان رومی به مناصب دولتی چه بود؟

- (۱) پیروی از دین مسیحیت
(۲) شرکت در مجمع نمایندگان
(۳) اطاعت از قانون مدنی روم
(۴) شرکت در ده نبرد

۲۹- بابل قدیم نام کدام حکومت است و پادشاه معروف آنان چه نام دارد؟

- (۱) آکد - حمورابی
(۲) آموری - سارگن
(۳) آکد - سارگن
(۴) آموری - حمورابی

۳۰- دولت - شهر آتن به رهبری ... به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی گام برداشت و امپراتور ... به تدریج زمینه تقسیم

- امپراتوری روم را به دو بخش شرقی و غربی فراهم کرد.
(۱) پریکلس - کنستانتین
(۲) کنستانتین - پریکلس
(۳) آوگوستوس - کنستانتین
(۴) کنستانتین - آوگوستوس

۳۱- چه عاملی زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم کرد و روم شرقی تا چه زمانی دوام داشت؟

- (۱) تسلط امپراتوری عثمانی بر قسطنطنیه - تا زمانی که توسط اقوام بیابانگرد ویران شد.
(۲) انتخاب بیزانتیوم به عنوان پایتخت - تا زمانی که توسط اقوام بیابانگرد ویران شد.
(۳) تسلط امپراتوری عثمانی بر قسطنطنیه - تا زمانی که مورد هجوم امپراتوری عثمانی قرار گرفت.
(۴) انتخاب بیزانتیوم به عنوان پایتخت - تا زمانی که مورد هجوم امپراتوری عثمانی قرار گرفت.

سؤال‌های دشوارتر

۳۲- کدام نمودار فرآیند تشکیل تمدن‌ها را به صورت صحیح بیان می‌کند؟

- (۱) یکجانشینی ← تخصصی شدن کارها ← کشاورزی و دامداری ← شکل‌گیری شهرها و تمدن‌ها
- (۲) کشاورزی و دامداری ← تخصصی شدن کارها ← تولید مازاد بر نیاز ← شکل‌گیری شهرها و تمدن‌ها
- (۳) تولید مازاد بر نیاز ← شکل‌گیری تجارت ← تخصصی شدن کارها ← شکل‌گیری شهرها و تمدن‌ها
- (۴) تولید مازاد بر نیاز ← تخصصی شدن کارها ← شکل‌گیری تجارت ← شکل‌گیری شهرها و تمدن‌ها

۳۳- به ترتیب، اهرام سه‌گانه از شاهکارهای کدام دوره مصر باستان است و مصریان چگونه مردمانی بودند؟

- (۱) امپراتوری (پادشاهی) قدیم - صبور
- (۲) امپراتوری (پادشاهی) میانه - مطیع
- (۳) امپراتوری (پادشاهی) قدیم - فزون‌خواه
- (۴) امپراتوری (پادشاهی) میانه - آرام

۳۴- نخستین دوره بازی‌های المپیک در یونان باستان در کدام عصر برگزار شد؟

- (۱) عصر دولت‌شهرها
- (۲) عصر تمدن مینوسی
- (۳) عصر تاریکی
- (۴) عصر حاکمیت مقدونیان

۳۵- به ترتیب، کدام امپراتور روم به دین مسیحیت گروید و کدام اندیشه دینی ایرانیان در قلمرو روم رواج یافت؟

- (۱) کنستانتین - پرستش میترا
- (۲) پریکلس - پرستش آناهیتا
- (۳) کنستانتین - پرستش آناهیتا
- (۴) پریکلس - پرستش میترا

۳۶- اهرام سه‌گانه مصر در چه دوره‌ای از تاریخ مصر باستان ساخته شد و چه عاملی باعث گردید تا مصریان قوانین ظالمانه و فرامین فرعون‌ها و مأموران او را تحمل کنند؟

- (۱) دوران میانه - خشونت مأموران فرعون‌ها
- (۲) دوران قدیم - آموزه‌های دینی
- (۳) دوران قدیم - خشونت مأموران فرعون‌ها
- (۴) دوران میانه - آموزه‌های دینی

۳۷- کدام گزینه درباره تمدن چین باستان صحیح است؟

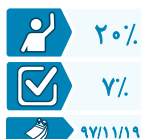
- (۱) نخستین امپراتور چین، شی هوانگ‌تی بود که اندیشه‌های کنفوسیوس را ترویج کرد.
- (۲) یکی از فرماندهان چینی به نام آشوکا، سلسله موری را در چین تأسیس کرد.
- (۳) پس از مرگ بودا، آیین کنفوسیوس در چین و هند گسترش زیادی یافت.
- (۴) در دوره هان، آئین بودا به چین راه یافت و جاده ابریشم گشایش یافت.

۳۸- سارگن فرماندهی کدام اقوام را برعهده داشت و این اقوام در کدام قسمت بین‌النهرین ساکن بودند؟

- (۱) آموری - جنوب
- (۲) آموری - مرکز
- (۳) آکدی - جنوب
- (۴) آکدی - مرکز

۳۹- کدام دسته از تحولات زیر همگی در دوره فرمانروایی سلسله هان در چین رخ داد؟

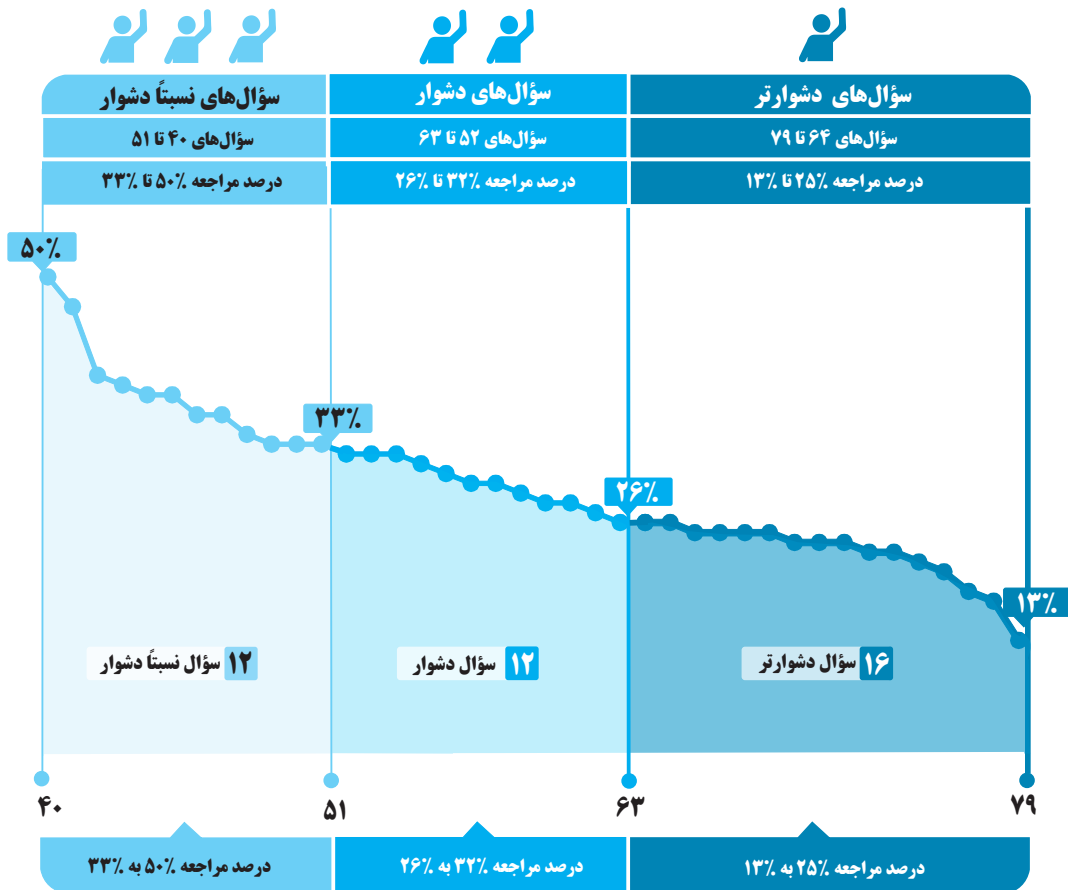

- (۱) گشایش جاده ابریشم - ظهور کنفوسیوس
- (۲) رواج دوباره آیین کنفوسیوس - راهیابی آیین بودا به چین
- (۳) ارتباط سیاسی و اقتصادی با ایران - گسترش شبکه جاده‌ای
- (۴) یکپارچگی سیاسی و جغرافیایی چین - نوسازی تشکیلات اداری و مالیاتی

ایران در عصر باستان؛ سر آغاز هویت ایرانی

برای هر مبحث کتاب، جدول و نمودار سطح بندی سؤال‌ها مانند نمودار پایین تهیه شده، در این جدول تعداد و شماره سؤال‌های هر سطح، (نسبتاً دشوار، دشوار، دشوارتر)، درصد‌های مراجعه ابتدایی و انتهایی هر سطح مشخص و نمودار براساس درصد مراجعه به سؤال و شماره سؤال‌ها تنظیم شده است. بدیهی است که این نمودار باید شیب منطقی داشته و هرچه رو به پایان می‌رویم درصد مراجعه، کمتر و سؤال‌ها دشوارتر شود.

معرفی نشانه‌ها

در مقابل هر سؤال سه نشانه‌ی زیر را مشاهده می‌کنید:

۳ تاریخ برگزاری آزمون

۲ درصد دانش‌آموزانی که

پاسخ صحیح داده‌اند.

۱ درصد مراجعه‌کنندگان

به هر سؤال

سؤال‌های نسبتاً دشوار

- ۴۰- در زمان ...، یک افسر انگلیسی به نام ... موفق به خواندن خط میخی شد و ... را ترجمه کرد.
- (۱) ناصرالدین شاه - ارنست هرتسفلد - منشور کورش هخامنشی
 (۲) ناصرالدین شاه - سر هنری راولینسون - منشور کورش هخامنشی
 (۳) محمدشاه - ارنست هرتسفلد - کتیبه داریوش هخامنشی در بیستون
 (۴) محمدشاه - سر هنری راولینسون - کتیبه داریوش هخامنشی در بیستون
- ۴۱- کدام گزینه از عمده‌ترین منابع درآمد حکومت در ایران باستان نمی‌باشد؟
- (۱) انواع مالیات‌ها
 (۲) عوارض گمرکی
 (۳) حق بهره‌برداری از معادن و جنگل‌ها
 (۴) درآمد حاصل از صادرات اقلام ابریشمی
- ۴۲- کدام مورد، زمینه اتحاد قبایل پراکندهٔ ماد را فراهم آورد؟
- (۱) تدبیر و درایت دَهِیوِک
 (۲) انتخاب هگمتانه به عنوان پایتخت
 (۳) اتحاد با حکومت بابل علیه آشور
 (۴) یورش‌ها و غارت‌گری‌های پیاپی آشوریان
- ۴۳- دلیل توانمندی سواره نظام اشکانی چه بود؟
- (۱) گماردن افرادی مشخص و معین به این امر
 (۲) پیشینه صحراگردی این قبیله
 (۳) برخورداری از جنگ‌افزارهای سنگین
 (۴) استفاده از فیل در تشکیلات سواره نظام
- ۴۴- روحانیون جامعهٔ ماد، ... بودند که بعدها به پیشوایان دینی مذهب ... تبدیل شدند.
- (۱) موبدان - زرتشت
 (۲) مغان - بودا
 (۳) مغان - زرتشت
 (۴) موبدان - بودا
- ۴۵- به ترتیب، حکومت ساسانیان، حکومت ... بود و جنبش اقتصادی - اجتماعی مزدک در زمان حکومت ... رخ داد.
- (۱) ملوک‌الطوایفی - قباد یکم
 (۲) ملوک‌الطوایفی - شاپور یکم
 (۳) متمرکز - قباد یکم
 (۴) متمرکز - شاپور یکم
- ۴۶- کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) در عهد باستان و مخصوصاً در زمان ساسانیان، فرزندان اکثر اقدار مردم می‌توانستند به تحصیل بپردازند.
 (۲) دانشگاه جندی شاپور تا قرون نخستین اسلامی به فعالیت خود ادامه داد.
 (۳) خسرو انوشیروان به تعدادی از فیلسوفان یونانی که بر اثر تنگ‌نظری امپراتور روم اخراج شده بودند، پناه داد.
 (۴) کریستن سن در کتاب «ایران در زمان ساسانیان» معتقد است که بسیاری از بازرگانان، نوشتن و خواندن می‌دانستند.
- ۴۷- کورش با جلب حمایت ... حکومت ماد را از میان برداشت و خشایارشا در نبرد دریایی در ... توفیق چندانی به دست نیاورد.
- (۱) قبایل پارسی - تنگهٔ سالامیس
 (۲) بزرگان مادی - تنگهٔ سالامیس
 (۳) فرماندهان نظامی - خلیج ماراتن
 (۴) تودهٔ مردم - خلیج ماراتن
- ۴۸- در کدام دورهٔ ایران باستان، نقش روحانیان زرتشتی در امور قضایی افزایش یافت و کدام گروه در دورهٔ ساسانی نقش ممتاز و بسیار مهمی در تشکیلات اداری داشتند؟
- (۱) هخامنشیان - خاندان شاهی
 (۲) اشکانیان - وزیران
 (۳) مادها - نظامیان
 (۴) ساسانی - دبیران
- ۴۹- در ارتباط با «منابع تحقیق تاریخ ایران در دوران باستان»، کدام یک از گزاره‌های زیر صحیح است؟
- (۱) ایرانیان در عصر باستان برخلاف یونانیان و رومیان در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق بودند.
 (۲) منابع غیرنوشتاری شامل تمامی آثار مادی و دست‌ساخته‌هایی می‌شود که از ایرانیان باستان برجای مانده است.
 (۳) لوح‌های کشف شده در کاوش‌های نقش رستم، اطلاعات سودمندی دربارهٔ اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دورهٔ هخامنشیان ارائه می‌دهند.
 (۴) عمدهٔ منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان یونانی و مصری تشکیل می‌دهند.

- ۵۰- اسکندر مقدونی در ... درگذشت و یکی از سرداران او به نام ... بر فلات ایران، بین‌النهرین، سوریه و بخش‌هایی از آسیای صغیر حاکم شد.
- (۱) بابل - سلوکوس
(۲) دامغان - آگوستوس
(۳) پاسارگاد - سلوکوس
(۴) آتن - آگوستوس
- ۳۳٪
۲۲٪
۹۷/۱۱/۰۵

- ۵۱- در کدام مورد، برای اولین بار به قوم مادی‌ها اشاره شده است و حکومت ماد در زمان فرمانروایی چه کسی به اوج قدرت رسید؟
- (۱) سنگ نوشته‌های تخت جمشید - دهیوک
(۲) سالنامه‌های شاهان آشوری - هوخشتر
(۳) سنگ‌نوشته‌های تخت جمشید - هوخشتر
(۴) سالنامه‌های شاهان آشوری - دهیوک
- ۳۳٪
۲۲٪
۹۷/۱۱/۱۹

سؤال‌های دشوار

- ۵۲- کدام گزینه درباره تصویر روبه‌رو صحیح است؟
- (۱) پیکره الهه مادر
(۲) پیکره ملکه ناپیرآسو
(۳) پیکره آناهیتا
(۴) سردیس مفرغی سارگن بدون سر
-
- ۳۲٪
۲۷٪
۹۷/۱۱/۰۵

- ۵۳- به کدام دلیل شورش‌های مردم ایران علیه اسکندر و لشکریانش به نتیجه مطلوب نرسید؟
- (۱) عدم ارتباط و هماهنگی مردم و پراکندگی آن‌ها
(۲) خشونت و قساوت اسکندر و جانشینانش
(۳) شورش‌های مکرر سپاهیان
(۴) کوچاندن یونانیان به شهرهای ایران
- ۳۲٪
۱۶٪
۹۷/۱۱/۰۵

- ۵۴- به ترتیب، در زمان کدام پادشاه وسعت قلمرو اشکانیان به نهایت خود رسید و ایران و روم بارها بر سر چه منطقه‌ای با هم جنگیدند؟
- (۱) مهرداد دوم - ارمنستان
(۲) مهرداد یکم - آسیای صغیر
(۳) ارد دوم - آسیای صغیر
(۴) اردوان - ارمنستان
- ۳۲٪
۱۰٪
۹۸/۰۱/۰۷

- ۵۵- زبان‌های ایرانی دوره میانه به زبان‌هایی گفته می‌شود که ...
- (۱) در دوران اسلامی، به تدریج در مناطق مختلف ایران رواج یافتند.
(۲) مردمان بخشی از نواحی شرقی ایران به آن سخن می‌گفته‌اند.
(۳) تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی ساسانیان و حتی قرون نخستین اسلامی متداول بودند.
(۴) در مناطق شمال و شمال شرق ایران متداول بود و زبان رسمی حکومت اشکانیان به‌شمار می‌رفت.
- ۳۱٪
۱۵٪
۹۷/۰۸/۱۸

- ۵۶- به ترتیب، حکومت ماد در زمان فرمانروایی ... به اوج قدرت رسید و با حکومت ... علیه آشور متحد شد.
- (۱) آستیایگ - ایلام
(۲) هوخشتر - بابل
(۳) دهیوک - بابل
(۴) دیاکو - ایلام
- ۳۰٪
۲۰٪
۹۷/۱۱/۰۵

- ۵۷- داستان «هزار افسان» که داستان هزار و یک شب براساس آن شکل گرفته، مربوط به کدام دوره باستانی ایران است و زبان دوم نوشتاری دوران هخامنشی چه بود.
- (۱) هخامنشی - اوستایی
(۲) اشکانی - ایلامی
(۳) هخامنشی - ایلامی
(۴) اشکانی - اوستایی
- ۲۹٪
۹٪
۹۷/۱۲/۰۳

- ۵۸- دوره فرمانروایی ...، سرآغاز ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی در سطوح فرهنگی و سیاسی بود.
- (۱) مادها
(۲) هخامنشیان
(۳) اشکانیان
(۴) ساسانیان
- ۲۹٪
۶٪
۹۸/۰۱/۳۰

- ۵۹- «واستریوشان سالار» چه مقامی بود؟
- ۱) مسئول جمع‌آوری مالیات از دامداران در دوره ساسانی
  - ۲) رئیس روستاییان و کشاورزان در دوره ساسانی
  - ۳) رئیس سپاه جاویدان در دوره هخامنشی
  - ۴) فرمانده سپاه سواره نظام سنگین اسلحه در دوره اشکانی

- ۶۰- محتوا و مضمون اغلب نقش برجسته‌ها (سنگ نگاره‌ها) در دوران ساسانی چه می‌باشد؟
- ۱) اعطای منصب شاهی از سوی اهوره مزدا به شاه و صحنه‌هایی از پیروزی‌های شاهان
  - ۲) بار عام دادن شاه به نمایندگان سایر کشورها و نمادها و نشانه‌های دینی
  - ۳) پیکره حیوانات واقعی و افسانه‌ای و تصویر اهوره مزدا به شکل نمادین حلقه‌ای بال‌دار
  - ۴) تصاویر شکار حیواناتی با پیکره‌های افسانه‌ای و نیز تصاویر خاندان شاهی و خانواده‌های اشرافی

- ۶۱- کدام گزینه از آثار برجسته معماری دوران اشکانیان نیست؟
- ۱) کاخ تیسفون
  - ۲) معبد آناهیتا در شهر کنگاور
  - ۳) کاخ شهر هترا (الحضر)
  - ۴) شهر نسا

- ۶۲- به ترتیب، کوروش با جلب حمایت چه کسانی حکومت ماد را از میان برداشت و حکومت او چگونه با دولت - شهرهای یونان همسایه شد؟
- ۱) توده مردم - با تصرف دولت ایلام
  - ۲) بزرگان طوایف ماد - با تصرف آسیای صغیر و مصر
  - ۳) توده مردم - با تصرف میان رودان
  - ۴) بزرگان طوایف ماد - با تصرف بابل

- ۶۳- به ترتیب، حکومت ملوک‌الطوایفی به چه نوع حکومتی اطلاق می‌شود و علت ضعیف شدن حکومت اشکانی چه بود؟
- ۱) مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه مستقل که به حکومت مرکزی مالیات و نیروی نظامی می‌دهند. - نافرمانی برخی از حاکمان محلی
  - ۲) مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه مستقل که به حکومت مرکزی مالیات و نیروی نظامی می‌دهند. - جنگ‌های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی
  - ۳) مجموعه‌ای از حکومت‌های مستقل در امور خارجی که در تصمیم‌گیری‌ها نقش بسزایی دارند. - نافرمانی برخی از حاکمان محلی
  - ۴) مجموعه‌ای از حکومت‌های مستقل در امور خارجی که در تصمیم‌گیری‌ها نقش بسزایی دارند. - جنگ‌های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی

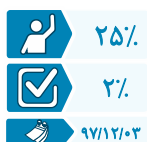
سؤال‌های دشوارتر

- ۶۴- در زمان کدام پادشاه ساسانی یکی از امپراتوران روم به نام گردیانوس در نبرد با ایرانیان کشته شد و امپراتور دیگری در همین دوره به نام والرینوس به اسارت ایرانیان درآمد؟
- ۱) شاپور دوم
  - ۲) شاپور یکم
  - ۳) بهرام چوبین
  - ۴) خسرو انوشیروان

- ۶۵- از کدام منابع می‌توان استنباط کرد که دانش و فرهنگ ایرانیان در عهد باستان در سطح بالایی بوده است؟
- ۱) مندرجات اوستا، سنگ‌نوشته‌های بیستون، کتیبه‌ها و گزارش‌های تاریخ‌نویسان یونانی
  - ۲) سنگ‌نوشته‌های بیستون، کتیبه‌ها، لوح‌های گلی تخت جمشید و گزارش‌های تاریخ‌نویسان یونانی
  - ۳) شاهنامه، سنگ‌نوشته‌های بیستون، گزارش‌های تاریخ‌نویسان یونانی و لوح‌های گلی تخت جمشید
  - ۴) مندرجات اوستا، کتیبه‌ها، گزارش‌های تاریخ‌نویسان یونانی

- ۶۶- آیین بودایی در زمان حکومت کدام سلسله، به ایران نفوذ کرد؟
- ۱) اشکانیان
  - ۲) ساسانیان
  - ۳) هخامنشیان
  - ۴) سلوکی‌ها

۶۷- کدام گزینه از آثار برجسته معماری دوران اشکانیان نمی‌باشد؟

- (۱) بقایای شهر نسا و صد دروازه
- (۲) معبد آناهیتا در شهر کنگاور
- (۳) بقایای شهر فیروزآباد (گور)
- (۴) کاخ شهر هترا (الحضر)

۶۸- چه آثاری بیانگر آن است که در حدود ۵ تا ۷ هزار سال پیش ساکنان استان کرمان به فنون ذوب و قالب‌گیری مس دست یافته بودند؟

- (۱) معادن بزرگ مس در شهرستان بافت
- (۲) سکونت‌گاه‌های کهن در جیرفت و تپه یحیی
- (۳) بقایای کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس
- (۴) وجود رگه‌های طبیعی مس و زیورآلات مسی

۶۹- زبان‌های ایرانی دوره میانه، در چه دوره‌ای در ایران متداول بودند؟

- (۱) روی کارآمدن هخامنشیان تا فروپاشی حکومت ساسانی
- (۲) سقوط هخامنشیان تا روی کارآمدن حکومت ساسانی
- (۳) سقوط هخامنشیان تا قرون نخستین اسلامی
- (۴) روی کارآمدن هخامنشیان تا قرون نخستین اسلامی

۷۰- درباره «تمدن ایلام» نمی‌توان گفت ...

- (۱) آنتشان در دوران حکومت ایلامی‌ها به اوج شکوفایی اقتصادی رسید و پیشه‌ها و صنایع مختلفی در آن شهر رونق یافتند.
- (۲) در دوره ایلام، معماری پیشرفت چشمگیری کرد و استفاده از آجر در ساختن بناها رایج شد.
- (۳) یکی از ویژگی‌های مهم تمدن ایلامی، مقام و منزلت والایی است که زنان داشته‌اند.
- (۴) حکومت و تمدن ایلام، همواره با همسایگان بین‌النهرینی خود ارتباط تنگاتنگ سیاسی، فرهنگی و تجاری داشت.

۷۱- کدام گزینه درباره حوادث زمان پادشاهی قباد یکم (پادشاه ساسانی) درست است؟

- (۱) در زمان قباد حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مانی مواجه شد.
- (۲) اشراف و نجبای ساسانی قباد یکم را به علت حمایت از مزدک از پادشاهی برکنار و زندانی کردند.
- (۳) قباد یکم اصلاحاتی را در زمینه اداری، اقتصادی و نظامی انجام داد.
- (۴) در زمان قباد یکم امپراطور روم به نام والرین به اسارت سپاه ایران درآمد.

۷۲- پس از جنگ حران، اشکانیان و رومیان بر سر چه مناطقی بارها با هم جنگیدند؟

- (۱) بین‌النهرین و آسیای صغیر
- (۲) آسیای صغیر و ارمنستان
- (۳) ارمنستان و مرزهای سوریه
- (۴) بین‌النهرین و مصر

۷۳- کدام یک از پادشاهان هخامنشی در ابتدای حکومتش به قتل عام افراد خاندان سلطنتی پرداخت؟

- (۱) داریوش سوم
- (۲) داریوش اول
- (۳) اردشیر دوم
- (۴) اردشیر سوم

۲۴- کدآم آزینه نادرست است؟

- (۱) بیشتر اطلاعات موجود دربارهٔ زنان در ایران باستان، مربوط به زنان طبقهٔ اشراف است.
- (۲) دربارهٔ موقعیت اجتماعی و حقوقی زنان در عصر ساسانی، اطلاعات مکتوب و غیرمکتوب بیشتری به‌جا مانده است.
- (۳) مدیریت برخی از کارگاه‌های شاهی بر عهدهٔ زنان بود و مردان در تعدادی از آن‌ها، زیردست زنان بودند.
- (۴) در سراسر کتاب اوستا، موقعیت اجتماعی زن و مرد برابر است.

۲۵- هخامنشیان واحدهای وزن ... را حفظ کردند و یکی از اقدامات مهم داریوش در زمینهٔ توسعهٔ راه‌های دریایی، ... بود.

- (۱) ایلامیان - تهیهٔ نقشهٔ مسیر دریایی میان هند و سومر
- (۲) بابلیان - تهیهٔ نقشهٔ مسیر دریایی میان هند و سومر
- (۳) ایلامیان - اتصال دریای سرخ به رود نیل
- (۴) بابلیان - اتصال دریای سرخ به رود نیل

۲۶- کدآم آزینه به محتوا و مضمون نقش‌برجسته‌های عصر ساسانی اشاره دارد؟

- (۱) ترسیم مهارت‌های مؤثر مانند سفال‌گری
- (۲) ترسیم عناصر موجود در طبیعت مانند حیوانات و گیاهان
- (۳) اعطای منصب شاهی از سوی اهوره‌مزدا به شاه و صحنه‌هایی از پیروزی شاهان بر دشمنانشان
- (۴) وجود اهوره‌مزدا به شکل نمادین و حلقه‌ای بال‌دار در بالای سر پادشاه

۲۷- به ترتیب، سپاه هخامنشی تا زمان چه کسی متکی بر واحدهای پیاده‌نظام بود و نیروی دریایی هخامنشی را چه کسی تأسیس کرد؟

- (۱) کوروش - داریوش یکم
- (۲) داریوش یکم - داریوش یکم
- (۳) کمبوجیه - داریوش دوم
- (۴) خشایارشا - داریوش دوم

۲۸- کدآم مورد در رابطه با توضیحات ارائه شده دربارهٔ بخش‌های سپاه ساسانی صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) سواره‌نظام سنگین اسلحه: اصلی‌ترین بخش سپاه را تشکیل می‌دادند.
- (۲) سواره‌نظام سبک اسلحه: از میان جوانان طبقهٔ اشراف و نجبا برگزیده می‌شدند.
- (۳) پیاده‌نظام ساسانی: عمدتاً شامل سربازان کم‌مهارت با اسلحه سبک می‌شدند.
- (۴) اسواران: سر تا پای این گروه با زره‌های فلزی پوشیده شده بود و اسب‌هایشان نیز چنین بودند.

۲۹- با توجه به دوره‌های مذکور، کدآم آزینه دربارهٔ دین و عقاید ایرانیان باستان درست نیست؟

- (۱) مادی‌ها: در این دوره، مغان نقش مهمی در آمیختن باورهای دین کهن خود با تعالیم زرتشت داشتند.
- (۲) هخامنشیان: دین زرتشتی نفوذ و گسترش چشمگیری یافت و برخی پادشاهان هخامنشی به آن گرویدند.
- (۳) اشکانیان: برخی از پادشاهان اشکانی به تقلید از یونانیان، معابدی را برای آنهایتا ساختند.
- (۴) ساسانیان: با رسمی اعلام کردن دین زرتشتی توسط این حکومت، دین و سیاست به هم گره خوردند.